

Obiektowe Języki Programowania

Klasy i obiekty

Łukasz Rybka · Gdańsk 2015

Podstawowe pytania

**CO JEST FUNDAMENTALNYM POJĘCIEM Z
ZAKRESU TECHNOLOGII OBIEKTOWEJ?**

Podstawowe pytania

**CO JEST FUNDAMENTALNYM POJĘCIEM Z
ZAKRESU TECHNOLOGII OBIEKTOWEJ?
?**

Podstawowe pytania

**CO JEST FUNDAMENTALNYM POJĘCIEM Z
ZAKRESU TECHNOLOGII OBIEKTOWEJ?**

?

CO TO JEST KLASA?

Podstawowe pytania

**CO JEST FUNDAMENTALNYM POJĘCIEM Z
ZAKRESU TECHNOLOGII OBIEKTOWEJ?**

?

CO TO JEST KLASA?

?

Podstawowe pytania

**CO JEST FUNDAMENTALNYM POJĘCIEM Z
ZAKRESU TECHNOLOGII OBIEKTOWEJ?**

?

CO TO JEST KLASA?

?

CO TO JEST OBIEKT?

Podstawowe pytania

**CO JEST FUNDAMENTALNYM POJĘCIEM Z
ZAKRESU TECHNOLOGII OBIEKTOWEJ?**

?

CO TO JEST KLASA?

?

CO TO JEST OBIEKT?

?

Co to jest klasa?

“ Klasa to abstrakcyjny typ danych
wraz z całkowitą lub
częściową implementacją.

— Bertrand Meyer

Typowy błąd

Od czasów struktur w Cobolu, rekordów w Pascalu i od momentu, gdy pierwszy programista języka C napisał swą pierwszą definicję struktury, ludzkość posiadała obiekty.

Przykład prostej klasy

```
package pl.org.dragonia.oopl;  
  
public class Human {  
  
    public String name;  
    public int age;  
  
    public void walk() {  
        System.out.println("Human with name " + name + " is  
walking...");  
    }  
}
```

Przykład prostej klasy

```
package pl.org.dragonia.oopl;

public class Human {

    public String name;
    public int age;

    public void walk() {
        System.out.println("Human with name " + name + " is
walking...");
    }
}
```

```
Human human1 = new Human();
```

```
human1.name = "Jacek";
human1.age = 11;
human1.walk();
```

POJO

POJO - Plain Old Java Object

POJO - Plain Old Java Object

**Klasa obiektów przechowujących jedynie
proste informacje**

POJO - Plain Old Java Object

**Klasa obiektów przechowujących jedynie
proste informacje**

**Łatwe do przetumaczenia na inne typy oraz do
serializacji**

Przykład prostej klasy - poprawny

```
package pl.org.dragonia.oopl;

public class Human {

    private String name;

    public void setName(String name) {
        this.name = name;
    }

    public String getName() {
        return name;
    }

    public void walk() {
        System.out.println("Human with name " + name + " is
walking...");
    }
}
```

Wykorzystanie klasy Human

```
Human human1 = new Human();  
  
human1.setName("Jacek");  
human1.walk();
```

Modyfikatory dostępu

Modyfikatory dostępu

PUBLIC

Modyfikatory dostępu

PUBLIC

pozwała na dostęp wszystkich klasom z dowolnego pakietu

Modyfikatory dostępu

PUBLIC

pozwała na dostęp wszystkich klasom z dowolnego pakietu

PACKAGE (DOMYŚLNY)

Modyfikatory dostępu

PUBLIC

pozwala na dostęp wszystkim klasom z dowolnego pakietu

PACKAGE (DOMYŚLNY)

dostęp do danej klasy/metody/pola mają jedynie klasy z tego samego pakietu

Modyfikatory dostępu

PUBLIC

pozwala na dostęp wszystkim klasom z dowolnego pakietu

PACKAGE (DOMYŚLNY)

dostęp do danej klasy/metody/pola mają jedynie klasy z tego samego pakietu

PRIVATE

Modyfikatory dostępu

PUBLIC

pozwala na dostęp wszystkim klasom z dowolnego pakietu

PACKAGE (DOMYŚLNY)

dostęp do danej klasy/metody/pola mają jedynie klasy z tego samego pakietu

PRIVATE

nikt poza samą klasą nie ma dostępu do danej klasy/pola

Konstrutory

Konstruktory

Służą do tworzenia obiektów - wywoływane przy słowie kluczowym **this**

Konstruktory

Służą do tworzenia obiektów - wywoływane przy słowie kluczowym **this**

Jeżeli nie zdefiniujemy żadnego konstruktora
- kompilator zrobi to za nas!

Konstruktory

Służą do tworzenia obiektów - wywoływane przy słowie kluczowym **this**

Jeżeli nie zdefiniujemy żadnego konstruktora - kompilator zrobi to za nas!

Istnieje możliwość przeciążania konstruktorów przez parametru (overloading)

Konstruktory

Służą do tworzenia obiektów - wywoływane przy słowie kluczowym **this**

Jeżeli nie zdefiniujemy żadnego konstruktora - kompilator zrobi to za nas!

Istnieje możliwość przeciążania konstruktorów przez parametru (overloading)

Kiedy zdefiniujemy konstruktor z parametrami - nie możemy wywołać domyślnego!

Klasa z wieloma konstruktorami

```
package pl.org.dragonia.oopl;

public class Human {
    private String name;

    public void setName(String name) {
        this.name = name;
    }

    public String getName() {
        return name;
    }

    public Human() {
    }

    public Human(String name) {
        this.name = name;
    }
}
```

Słowo kluczowe this

Słowo kluczowe **this**

Może być stosowane wyłącznie w metodach niestatycznych (!), także konstruktorach

Słowo kluczowe **this**

Może być stosowane wyłącznie w metodach niestatycznych (!), także konstruktorach

Przechowuje referencję do bieżącego obiektu

Słowo kluczowe **this**

Może być stosowane wyłącznie w metodach niestatycznych (!), także konstruktorach
Przechowuje referencję do bieżącego obiektu
Może być pominięte jeśli w metodzie nie zdefiniujemy zmiennej lokalnej o tej samej nazwie co pole obiektu

Słowo kluczowe **this**

Może być stosowane wyłącznie w metodach niestatycznych (!), także konstruktorach

Przechowuje referencję do bieżącego obiektu

Może być pominięte jeśli w metodzie nie zdefiniujemy zmiennej lokalnej o tej samej nazwie co pole obiektu

Przekazywane niejawnie

Statyczne elementy klasy

Statyczne elementy klasy

Statyczne mogą być zarówno pola jak i metody

Statyczne elementy klasy

Statyczne mogą być zarówno pola jak i metody

Konstruktor nie może być statyczny

Statyczne elementy klasy

Statyczne mogą być zarówno pola jak i metody

Konstruktor nie może być statyczny

Dostęp do statycznego pola/metody nie wymaga inicjalizacji nowego obiektu

Statyczne elementy klasy

Statyczne mogą być zarówno pola jak i metody

Konstruktor nie może być statyczny

Dostęp do statycznego pola/metody nie wymaga inicjalizacji nowego obiektu

Kwestie wydajności, poprawności i unikania błędów

Klasa z elementami statycznymi

```
package java.lang;

public final class Math {
    public static final double PI = 3.14159265358979323846;
    public static final double E = 2.7182818284590452354;

    public static double sqrt(double a) {
        // ...
    }

    public static double log(double a) {
        // ...
    }

    public static double log10(double a) {
        // ...
    }
}
```

Słowo kluczowe final

Słowo kluczowe **final**

"To coś nie może być zmienione"

Słowo kluczowe **final**

"To coś nie może być zmienione"

Różne znaczenie w zależności od kontekstu

Słowo kluczowe **final**

"To coś nie może być zmienione"

Różne znaczenie w zależności od kontekstu

Może być zastosowane dla pól, metod oraz klas

Słowo kluczowe **final**

"To coś nie może być zmienione"

Różne znaczenie w zależności od kontekstu

Może być zastosowane dla pól, metod oraz klas

Może poprawić wydajność - z tym należy uważać!

Finalne pole klasy

Finalne pole klasy

**Podstawowym zastosowaniem jest tworzenie
"stałych czasu kompilacji"**

Finalne pole klasy

Podstawowym zastosowaniem jest tworzenie
"stałych czasu kompilacji"

Pole finalne przechowujące referencję do
obiektu nie może być zmienione, ale **sam**
obiekt już tak

Finalne pole klasy

Podstawowym zastosowaniem jest tworzenie "stałych czasu kompilacji"

Pole finalne przechowujące referencję do obiektu nie może być zmienione, ale **sam obiekt już tak**

Pole finalne nie musi być zainicjalizowane w czasie deklaracji

Finalne pole klasy

Podstawowym zastosowaniem jest tworzenie "stałych czasu kompilacji"

Pole finalne przechowujące referencję do obiektu nie może być zmienione, ale **sam obiekt już tak**

Pole finalne nie musi być zainicjalizowane w czasie deklaracji

Argumenty metod również mogą być finalne

Finalne metody

Klasy pochodne nie mogą zmieniać metod finalnych

Finalne metody

Klasy pochodne nie mogą zmieniać metod finalnych

Wywołanie metody finalnej może zostać przez kompilator na tzw. **wywołanie w miejscu** (ang. **inline**) co skutkuje wyższą wydajnością

Finalne metody

Klasy pochodne nie mogą zmieniać metod finalnych

Wywołanie metody finalnej może zostać przez kompilator na tzw. **wywołanie w miejscu** (ang. **inline**) co skutkuje wyższą wydajnością

Każda metoda prywatna jest **de facto finalna**

Finalne klasy

Finalne klasy

Klasy finalnej nie można dziedziczyć

Finalne klasy

Klasy finalnej nie można dziedziczyć

Dopisywanie słowa **final** do metod klasy

finalnej jest nadmiarowe i może wprowadzać w błąd!

Klasy wewnętrzne

Klasy wewnętrzne

Klasa wewnętrzna to taka, która została zdefiniowana w ciele innej klasy

Klasy wewnętrzne

Klasa wewnętrzna to taka, która została zdefiniowana w ciele innej klasy

Klasy wewnętrzne posiadają "specjalny łącznik" dający im dostęp do pól klasy zewnętrznej

Klasy wewnętrzne

Klasa wewnętrzna to taka, która została zdefiniowana w ciele innej klasy

Klasy wewnętrzne posiadają "specjalny łącznik" dający im dostęp do pól klasy zewnętrznej

Odwołania do klasy zewnętrznej za pomocą **.this** oraz **.new**

Klasy wewnętrzne

Klasa wewnętrzna to taka, która została zdefiniowana w ciele innej klasy

Klasy wewnętrzne posiadają "specjalny łącznik" dający im dostęp do pól klasy zewnętrznej

Odwołania do klasy zewnętrznej za pomocą **.this** oraz **.new**

Aby utworzyć obiekt klasy wewnętrznej, konieczny jest obiekt klasy zewnętrznej!

Klasy wewnętrzne - przykład

```
package pl.org.dragonia.oopl;

public class DoThis {
    void f() {
        System.out.println("DoThis.f()");
    }

    public class Inner {1
        public DoThis outer() {
            return DoThis.this;2
        }
    }

    public Inner inner() {
        return new Inner();3
    }
}
```

- ¹ Definicja klasy wewnętrznej
- ² Zwrócenie referencji do obiektu klasy zewnętrznej z obiektu klasy wewnętrznej
- ³ Stworzenie obiektu klasy wewnętrznej

Klasy wewnętrzne - przykład wykorzystania

```
package pl.org.dragonia.oopl;  
  
public class Main {  
    public static void main(String[] args) {  
        DoThis dt = new DoThis(); 1  
        DoThis.Inner dtinner = dt.inner(); 2  
        dtinner.outer.f(); 3  
  
        DoThis.Inner inner = dt.new Inner(); 4  
    }  
}
```

- 1 Stworzenie obiektu klasy zewnętrznej
- 2 Stworzenie obiektu klasy wewnętrznej
- 3 Wywołanie metody obiektu klasy zewnętrznej z referencji w klasie wewnętrznej
- 4 Stworzenie obiektu klasy wewnętrznej z użyciem operatora `.new`

ANY
QUESTIONS
?

Pytania?